

SINERA. Des del Montalt veí [serrat de tres turons també anomenat “la Muntala” o “àvia Muntala”] cada nit les bruixes baixen bo i malmetent-ho tot a Sinera: la calamarsa capola les collites, el fred crema les plantes i els núvols, vinguts també del Montalt, espesseeixen el cel i posen en perill la vida dels pescaires. La gent mateixa del poble, cal dir-ho, pot ser cruel, potser per protegir-se de tantes intempèries. Hi ha qui recorda la mort en un clot, prop de la via del tren, d’una embriaga —una tal Esperanceta Trinquis— que, en ple hivern, va trobar tancades les portes de cada casa. Es diu que els infants que passaven tot jugant li havien tirat rocs, abans d’allunyar-se’n amb indiferència. No és que sigui un poble menys civilitzat que d’altres, fins i tot s’hi han organitzat representacions culturals: va sobtar molt l’espectacle d’un sinistre prestidigitador, a la Sala Mercè, que va fer aparèixer el cap veritable de la Medusa —provocant xiscles i desmais— o el muntatge teatral, en una tarda d’estiu, de la història d’Esther “al jardí dels cinc arbres, sota el roser de la pell leprosa, la troana, la camèlia, el libanenc i la palmera gànguil”... Sinera també és un poble on durant generacions senceres van conviure ximpls i mendicants amb famílies patrícies —els Tries, Pasqual, Pastor, Vallalta—, ara ja extingides, on van néixer pescaires que se’n van anar a rondar pels cinc oceans i vinyaters que no mancaven mai a la processó de sant Roc...

Sinera s’embolcalla a l’estiu de l’olor de menta, fonollars i pins que l’envolten, mentre que a l’hivern la tramuntana és a punt de desfer el sol i d’escampar-lo per les platges desertes. Tot sovint, arran de la sorra, passen trens “vers el nord o cap al sud, i s’allunyen pels camps estranys i del

tot closos al lent amor dels ulls”, però no sembla que hagin molestat mai el cant aspre i sovint irat de la mar d’aigües “olioses, brutes”. Aquesta mar que, a qualsevol moment i sense avisar, pot esberlar els sardinals que s’aventuren fora del port... En qualsevol cas, els camins de mar s’esborren quan les barques s’han allunyat i sense les dones que vetllen, tancades a recer de les pluges negres, els pescaires tampoc no deixarien petja en l’esperit dels vius. Potser és per això que els xiprers del cementiri, sovint disfressats del blanc de la boira, tenen una autoritat incontestable i saben imposar el silenci mentre guaiten, o fan veure que guaiten, el poble, la mar, la muntanya i el cel. I potser també és per això que les festes de Sinera són tan importants i sempre apleguen la població sencera del poble. És el cas de les processons per l’aplec d’octubre de la Verge del Remei, i pel carnaval, quan les platges “s’emplenen de pells maurades, estossecs de plaer tísic” i màscares que fan d’escorta al diable mentre ressona algun acordió que enyora el temps en què Sinera era un poble blanc per fora i blanc per dintre.

- Salvador Espriu, *Cementiri de Sinera*. Barcelona, 1946.
- *Primera història d’Ester*. Barcelona: ed. Aymà, 1948.
- *Les cançons d’Ariadna*. Barcelona: Llibres de l’Ossa Menor, 1949.
- *Llibre de Sinera*. Barcelona: Albertí, 1963.
- *Ronda de mort a Sinera*. Barcelona: Barrigòtic, 1966.
- “*Perseu i la Medusa*”, dins *Les roques i el mar, el blau*. Barcelona: Edicions del Mall, 1981.